

Timošenko udarja na severu - Nemci bodo rabili plin?

V TUNIZIJI SE PRIPRAVLJA ODLOČILEN NAPAD

Švedski list poroča, da so Rusi na južni fronti Nemce ustavili. — Pri Kursku so Rusi uničili 1000 Nemcev. — Timošenko uničil 86 betonskih zaklonišč. — V Tuniziji bo zadivjal v kratkem velik boj.

Stockholm, Švedija. — Poročila, ki jih je prejel tukajšnjih list "Aftonbladet" pravi, da so Rusi na vzhodni strani Harkova Nemce ustavili in celo nekaj točk vzeli nazaj. Isti list tudi poroča, da so ruske čete na artični fronti pri finski meji potisnile Fince nazaj in da se nahajajo le še sedem milj in pol od Petsame, ki je važna luka v severni Finski.

Iz Moskve poročajo jutranja poročila, da je bojevanje še vedno srdito pri Harkovu, a Nemci ne morejo več naprejš. Na več točkah Rusi celo protinapadajo in Harkov zna kmalu pasti zopet v ruske roke. V smeri proti Smolensku so na severni strani Rusi izolirali Nikitinko in obkolili več sto Nemcev. Tudi pri Kursku so Rusi napredovali. Uničili so okrog 1000 Nemcev, osem tankov in več vojaških truckov.

Timošenko udarja okrog Ilmen jezera in pod Leningradom. Napredovanje v tej pokrajini je počasno, ker so Nemci pokrajino utrčili z betonskimi zaklonišči, katerih 86 so Rusi razbili in osvojili tekom zadnjih par dni in uničili več, kakor 1200 Nemcev.

Iz afriške fronte poročajo zadnja dva dni le o dvobojih med patruljami in letalci. Pripravljajo pa Angleži na jugu, Amerikanci v sredini in zopet prva angleška armada na severu skupen odločilen udar na Rommelove pozicije. Borba za Tunizijo zna zadivljati vsak čas.

ZAGONETNO OBNAŠANJE JAPONSKIH VOJAKOV

Ameriški poročevalci, ki je prepotoval tekom zadnjega leta nad 22.000 milj po otočjih v Pacifiku in je vestno opazoval razne boje, je te dni objavil poročilo o načinih, katerih se poslužujejo japonski vojaki v vojski. Med drugim piše:

Bolj, ko skuša beli človek proučevati psihologijo japonskega vojaka, bolj prihaja do zaključka, da ga prav nič ne pozna. Vojaki voditelji v Tihem morju so pri tem proučevanju japonskega vojaka že kar obupali, ker ne morejo doumeti, kaj vodi japonskega vojaka v gotovih slučajih, da nastopa, kakor nastopa. Za vzgled:

V okolici Bune, v Novi Gvineji, je imel avstralski general Herring obkoljeno skupino japonskega vojštvaja. Bili so odrezani od ostalih japonskih sil. Toda imeli so pa še

KARDINAL HINSLEY PREMINUL

Visoki prelat je bil sin navadnega angleškega tesarja.

London, Anglija. — Kardinal Arthur Hinsley, primat katoliške cerkve v Angliji, je umrl včeraj zgodaj v jutru v Buntingfordu, nekaj milj zunaj na deželi. Umrl je v starosti 77 let. Do svojega visokega dostojanstva se je povzpeli iz navadnih delavskih vrst kot sin navadnega angleškega tesarja.

Kardinal Hinsley je bil odločen nasprotnik nazizma, fašizma in tudi komunizma. Diktatorstva, kakoršnegakoli ni mogel prenašati. Na pustno nedeljo, je v svoji pastirski poslanici hvalil hrabre Ruse, ki s takim junaštvom branijo zemljo in domove. Omenil je, "po vsaki maši molimo za Rusijo". Njegova smrt je močno potrla vso katoliško in drugo javnost, ki so spoštovali blagega prelata.

ANGLEŽI RAZBILI KRUPOVE TOVARNE

London, Anglija. — Zračni napad, ki so ga izvedli Angleži v noči 12. marca je povzročil Nemcem ogromno škodo v Essenu. V Švico došla poročila omenjajo, da so Angleški letalci razbili izmed 34 tovarnih skupen odločilen udar na Rommelove pozicije. Borba za Tunizijo zna zadivljati vsak čas.

precej streliva in bi bilo nevarno se jim preveč odprto prikazati. Zato smo sklenili, da bomo zgodaj v jutru naskočili in pokrajino očistili, ker ta oddelek je bil na potu našemu napredovanju. Zagonetno pa je bilo za nas, tisti Japonci, ki so se preje tako trdovratno držali še malo preje, ko je bila zjutraj ura šest, so pospravili svoje reči in začeli korakati proč. Ker smo jih imeli obkoljene, bi morali korakati skozi našo zasedo. In niti streljali niso. Pa tudi podati se niso hoteli, ampak enostavno korakali proti nam, misleč, da jim bomo mi naredili menda špalir. Ker se na poziv niso hoteli podati, smo otvorili ogenj in uničili vse.

Oprema japonskih vojakov ni lahka, kakor pripovedujejo nekateri. Tudi ni prvovrstna. Veliko navlake morajo nositi. (Dalje na 4. strani)

AMERIŠKE PODMORNICE POTAPLJAJO JAPONSKE LADIJE

Washington, D. C. — Mornariški urad poroča, da so naši submarini potopili zadnje dni 4 japonske ladje in tri pa občutno poškodovali. Poročilo omenja, da so ameriške podmornice dosedaj vsega skupaj potopile že do 138 japonskih ladij vseh raznih tipov. Podmornice so neprestano na delu in mnogokrat se ne izve o potopitvi sovražne ladje več tednov, ker zavezniki so zavzeli stališče, da takojšnje bobnanje o vsaki posamezni potopitvi nič ne koristi. Tiho delovanje v tem oziru je mnogo uspešnejše, ker ne moti sovražne plovbe in podmornice na ta način zalote več ladij, kakor bi, če bi vsak slučaj razbobnali sproti, kje se je dogodil in kako.

INVAZIJA AFRIKE BI NE BILA MOGOČA BREZ ANGLEŽEV

London, Anglija. — Kot odgovor tistim, ki govorijo, da mi samo dajemo drugim, drugi nam pa nič, je general Lee, ki ima v režiji oskrbo ameriških sil v Evropi, izjavil poročevalcem, da brez angleškega sodelovanja in pomoči, bi Amerikancev ne bilo v Severni Afriki. Za izvedbo invazije, smo prejeli nazaj od Angležev 3.517.000 tonov raznega materiala in blaga, brez tega bi ne mogli postaviti potrebnih stavb v raznih lukah in mestih. Le z angleškim sodelovanjem in pomočjo izvesti uspešno invazijo v Severno Afriko.

AL SMITH PRI ROOSEVELTU

Washington, D. C. — Kakor poročajo, so se nahajali te dni v Washingtonu znani odličnjaki demokratske stranke Al Smith, bivši kandidat za predsednika, župan La Guardia in še drugi. Al Smith je obiskal tudi angleškega ministra Edena, ki se nahaja v Washingtonu. Iz angleškega poslaštva je prisel na povabilo poslanika Halifaxa v njegov taxi. Ko so ga poročevalci vprašali, zakaj se je peljal z poslanikom, je odgovoril šegavo: "S tem sem si prihranil 'taxi fare'".

TAJNI RADIO SVARI PRED HITLERJEVO BUDALOSTJO

Tajni misteriozni radio svari nemške delavce, naj zabranijo vsak poizkus uporabe plina. — Nemčija bo dobila strašno povračilo, če se drzne uporabljati plin. — Več vagonov plina bilo poslano v Minsk.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Poročilo, ki ga je podal parlamentu tajnik Grigg kaže, da so Nemci in Italijani izgubili v Libiji nad 75.000 mož. Zgube nemškega afriškega kora znašajo okrog 30.000 mož in Italijani pa so izgubili 45.000 do 50.000 mož. Angleške zgube na mrtvih znašajo le 13.600 mož, pravi poročilo.

Stockholm, Švedska. — Vesti iz Nemčije kažejo, da se nemška mornarica, kolikor jo je, pripravlja, da stopi v akcijo, ako pride kje na zapadu do invazije. Nemci tudi skrivajo svoje podmornice v norveških zasekah in ob francoski obali. To kaže, da Nemci pričakujejo invazijo in da se iste tudi boje.

London, Anglija. — Iz Rusije došla poročila omenjajo, da se je v Rusiji organizirala že druga borbená skupina Čehoslovakov, ki bo sodelovala z rusko armado v aktivnem boju proti Nemcem. Prva taka skupina se je pridružila rdeči armadi že v januarju.

DA BO VEČ KAVE

Washington, D. C. — Onim, ki se radi hudojejo nad pomankanjem kave, je predsednik pred nedolгим omenil, da naj poskušajo s prekuhavanjem zmlate kave. N. pr. ko se prvič kava skuha, se lahko v drugič doda le mali del sveže zmlate kave k že prekuhani kavi, in se dobi zopet močno kavo. Razni kuhinjski eksperimenti pa so začeli izjavljati, da je taka prekuhana kava le pobarvana voda, ne pa kava. Na pomoč predsedniku je prišel te dni newyorški župan La Guardia, ki hrani kopijo tiskovine "Epicurus Morals", ki je bila tiskana v Londonu še leta

London, Anglija. — Razni poročevalci so objavili včeraj vest, je neka nemška tajna radio postaja resno svarila nemške delavce, da je Hitler pripravljen v svojem obupu vsled neuspehov uporabiti plin na ruski fronti. Radio postaja je svarila, naj nemški delavci ta neumni načrt za vsako ceno preprečijo, ker če bo Hitler začel uporabljati plin, je dejalo svarilo, bodo zavezniki zaplinili iz zraka vso Nemčijo. Nemčija bi v takem slučaju dobila povračilo, ki bi bilo nekaj strašnega.

Vest je omenila, da že od 16. januarja naprej odpeljeta vsak dan med 3 in 5 uro zjutraj iz Mannheima v Minsk dva vlaka napolnjena z strupenimi plini. V Minsku so baje Nemci postavili velikanske plinske postaje in plin dovajajo v zapечатih vozovih pod oznako "Blue Cross Gas". Tudi iz drugih mest je bilo poslano mnogo raznega strupenega plina na rusko fronto.

Vse zgleđa, da je obupani Hitler naredil zadnji peklenški načrt zateči se k plinu. Ali misli, da ga bo to rešilo? Naj le poizkusi, Rusi in zavezniki mu bodo vsak hudobni nečloveški poizkus trikrat vrnil.

1656 in na zadnji strani je objavljen recept, ki pravi: "Kako naj se uporablja kava? Vzemimo malo bolj kot pint vode, ki jo zavri, potem pa dodaj pol unče kave in kuhaj približno četrto ure. Včasih malo pomešaj. Ko se potem kava ustavi jo pij vročo. Drugi dan to lahko ponoviš. Nalij na dan preje kuhan kavo (zoc) isto količino vode, a dodaj le četrto unče sveže kave. Tako lahko pónavljaš štiri dni. Peti dan pa začni z nova."

Ali ste že kaj storili za "Am. Slov." v tej kampanji?

VESTI O DOMOVINI

Občina Sv. Križ pri Kostanjevici na Dolenjskem spada pod italijansko oblast in izgleda, da je moralo biti tudi tam nekaj upornega udejstvovanja. — Razna ugibanja, kaj bo na Balkanu v bližnji bodočnosti.

Izpred vojaškega sodišča

Pripomba uredn.: Dočim je za vse druge kraje na Slovenskem precej jasno, ali spadajo pod Nemčijo ali pod Italijo, še vedno nimamo zanesljivih poročil, kam spadajo zdaj nekateri občine v skrajnem jugovzhodnem delu nekdanje Kranjske, to je tam kjer so nekdanje mejile Kranjska, Štajerska in Hrvaška. Gre za fare Sv. Križ ob Krki, Cerklje ob Krki, Leskovec pri Krškem in Čatež pri Brežicah. Vse te fare so južno od reke Save, vendar pravijo nekatera poročila, da so ponekod Nemci posegli precej daleč tudi prek Save proti jugu. Komur je iz morebitnih privatnih pism ali iz kakršnih koli virov kaj več znano o usodi omenjenih far, naj blagovoli obvestiti naše uredništvo. Iz naslednjega poročila izpred italijanskega vojaškega sodišča je kolikor toliko razvidno, da fara Sv. Križ ob Krki spada pod Italijo. Vzeti smo ga naravnost iz fotografičnega posnetka ljubljanskega Jutra iz prve polovice avgusta 1942.

Vojaško sodišče vrhovnega poveljstva Oboroženih Sil v Sloveniji in Dalmaciji, odsek v Ljubljani, je izreklo naslednjo obsodbo v kazenski zadevi proti:

BUTARI FRANCU pok. Franca in Kodrič Uršule, roj. 7. XII. 1920 v Cerkljah, bivajočemu v Štutni pri Sv. Križu;

EUTARI FRANCU, sinu Franca in Ane Dušak, roj. 6. I. 1920 v Cerkljah, bivajočemu v Dobrovi pri Sv. Križu;

COLARICU ALOJZIJU, sinu Alojzija in pok. Matjašič Ane, roj. 13. VI. 1905 v Aličevu pri Kostanjevici, bivajočemu v Štutni; vsi trije se nahajajo v begstvu... in obsoja vsakega izmed njih v dosmrtno ječo.

Vojaško vojno sodišče vrhovnega poveljstva Oboroženih sil v Sloveniji in Dalmaciji, odsek Ljubljana, je izreklo naslednjo obsodbo v zadevi proti

PLANINŠKU JOSIPU, sinu Antona in Marije Opara, roj. 6. IX. 1920 v Bazu pri Trebnjem, istotam bivajočemu, nahajajočemu se v begstvu, ter

KREVSU LEOPOLDU, sinu Franca in Franciske Gospodarič, roj. 17. II. 1919 v Ponikvi pri Trebnjem, istotam bivajočemu, nahajajočemu se v begstvu; in ju obsoja v dosmrtno ječo ter na dodatne kazni z odvzemom častnih pravic in opravljanja javnih služb.

Balkan in boji v Severni Afriki

PM prinaša izpod peresa publicista Fredericka Kuh-a zanimiv članek o defenzivnih načrtih osišč, ki morda namerava, v slučaju poraza v Severni Afriki, ustanoviti svo-

jo glavno obrambno postojanko na Balkanu:

London, 10. marca — Ako bi dogodki prisilili osišče, da umakne svojo vojsko iz Tunizije, jo bo potegnili skozi Italijo na jugoslovanska tla. Tako poročajo vesti, ki so jih zavezniške vlade prejele iz Ankare.

Poročevalci namigavajo, da bodo nacisti morda izvolili Skopje v bližini bolgarske meje, za svoj glavni stan. Drugi zopet trde, da se bo nemški glavni stan namestil v Beogradu.

Beg iz Tunizije

Odgovorni ameriški častniki so prepričani, da bo osišče v Tuniziji popolnoma poraženo v roku od največ dveh mesecev. Dvomijo pa o tem, da se bo sovražniku posrečilo, prepeljati znaten del svoje vojske v varno zatišje Balkana. Ze zdaj zavezniki potaplajo vsako tretjo ladjo, ki prevažajo čete osišča in njih oskrbo preko siciliske ožine v Severno Afriko.

Če pa bi bil sovražnik primoran zapustiti Tuniz in Bizerto v divjem begu, pa bo imel najbrže strahovite izgube. Zavezniška bombna letala bodo preganjala vsa prevozna sredstva in prva verjetno je, da se bo takrat tudi britanska vojna mornarica pojavila v Sredozemskem morju.

Vojaški izvedenci so prepričani, da se bodo nacisti oklepali tuniske zemlje prav do zadnjega trenutka; govorice, da bo Jugoslavija končni cilj nemškega umika iz Severne Afrike pa se jim tudi zde močno verjetne. Ako bi se "Afrika Korps" pozneje enkrat nastanil v Jugoslaviji, bi se tam nahajal v dobri centralni poziciji.

Balkan kot vojaška baza

Namesčen bi bil zelo prijavno za ojačevanje osištih divizij na ruskem bojišču.

Bil bi v bližini in takoj na razpolago za boj proti ameriško-angleškim četam, ako bi se poskušale izkrcati v Grčiji. Uporabljati bi ga mogli proti jugoslovanskim guerilcem, ki se bore proti osišču.

Te čete bi predstavljale premično rezervo, ki bi mogla nastopiti v vseh sektorjih na Balkanu, kjer bi se pojavile osiške sovražne sile.

Poročila iz turških virov naglašajo, da je maršal Rommel osebno prepotoval Jugoslavijo, neposredno pred nedavnimi napadi osišča v Tuniziji. To poročilo, ki je dozdaj še nepotrjeno, pravi, da je dvojica italijanskih generalov spremljala nemškega maršala na tem oglednem potovanju na jugoslovanskem ozemlju.

Poročnik Albert Humphreys, bivši slovit igravec nogometa in poročnik Silvester Blum, preiskusata "tommy" manjšo ročno strojnico, ki jo uporabljajo v vojski.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah. Sedež: Joliet, Ill. Inšorp. v drž. Illinois 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod: vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushek, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedic, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisničar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Dihovni vodja: Rev. Mathew Kabe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg, Pa.
Mary Kovach, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Danka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emery Subar,
540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. jan. 1942 je DSD. izplačala svojim članom in članicam ter njih dedičem raznih posmrtnih, poškodnin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD. se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav s se manj kot 8 člani (cami) za odrasli oddelci. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelci pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnih izplačil DSD. svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD. je 121.90% solventna, potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v svojci areol.

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

1942 ILLINOIS FRATERNAL BENEFIT SOCIETIES — VALUATION REPORT

Made by Holy Family Society of the U. S. A., as of December 31, 1942, to the Department of Insurance of the State of Illinois.

23. A synopsis of the forms of certificates and the formulas employed for valuing the benefits and contributions under each form, together with the amount of insurance in force, must be given by the actuary or accountant with answers to the following questions:

24. State the method of valuation used (whether level net premium, full premium, full preliminary term, straight modified preliminary term, Illinois Standard, etc.). Answer: Illinois Standard Accumulation of Credits.

Has the Society during the past five years for any class of certificates changed its valuation procedure or formulas as to affect its solvency percentage? Yes. If so, explain fully: Accumulation of credits per by-laws for members who did not transfer.

Did the Society exclude from the valuation required in Schedule A any suspended certificate where the member under the by-laws was eligible for reinstatement without evidence of insurability? Answer: No.

25. State the Mortality and Interest Assumptions employed in the Valuation. Answer: (Use schedule A. on next page.)

26 (a). Have the negative reserves on individual certificates been eliminated from the Valuation Exhibit? Answer: Yes.

(b). What is the total amount of negative reserves on individual certificates? Answer: None.

The term, "Negative Reserve", refers to the excess of the present value of the future net contributions over the present value of the promised benefits.

(c). Does the society charge redundant net rates of contribution, i. e., net rates in excess of the tabular net rates (on the basis of the mortality table and interest assumptions used in the valuation)? Answer: No.

(d). If so, state the amount of the present value of such excess contributions, and also state the intended purpose thereof. Answer: None.

(e). If a society, which uses tabular values in making its valuation, charges net rates of contribution lower than the tabular net rates (on the basis of the mortality table and interest assumptions used in the valuation), it must set up an additional reserve to cover the deficiency in such rates calculated on a basis not less than one providing for the accumulation as a pure endowment under a level net annual rate of contribution of a sum at the end of not more than 20 years from the issue of each equal to the present value at the time of the difference between the net rate charged under each certificate and the tabular net rate of contribution used in the valuation of the same certificate.

(f). Has the requirement of item 26 (e) been complied with? Answer: Yes. If so, on what basis was the deficiency reserve calculated? Answer: None.

(g). State the amount of such deficiency reserve, if any. Answer: None.

(h). The reserves on individual certificates should be at least equal to the values of the non-forfeiture options available. Has this requirement been complied with? Answer: Yes.

27. In the determination of the ratio per cent of assets to liabilities, according to the method of valuation prescribed, there must be eliminated the funds not available for the payment of future claims under contracts of insurance and the "non-admitted assets" other than certificate liens, loans and interest thereon; provided that the total of such indebtedness on any certificate included in the Valuation Exhibit shall not be greater than the excess of the present value of the promised benefits over the present value of the future net contributions under said certificates, as shown by the method of valuation assumed by the society.

Have the above requirements been complied with? Answer: Yes.

VALUATION EXHIBIT

(Basis other than Accumulation)

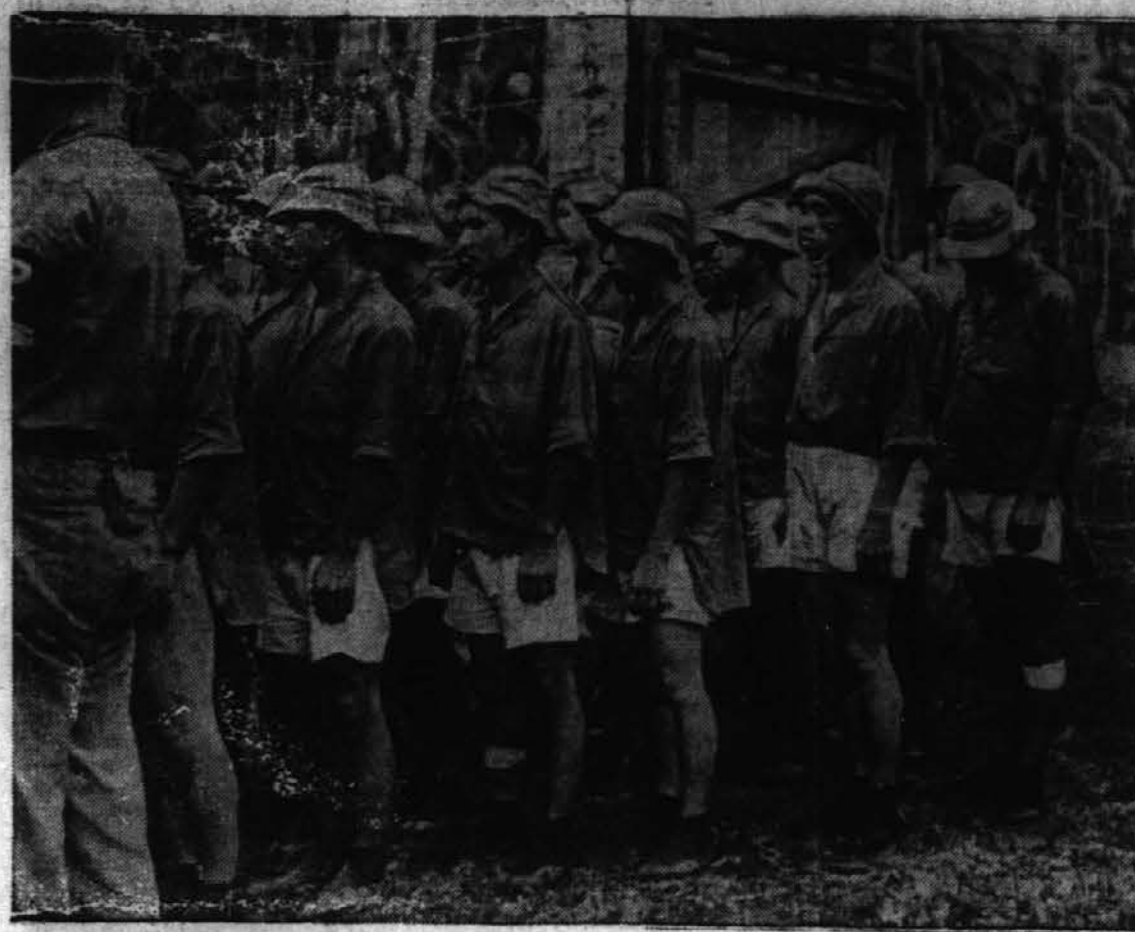
ASSETS—Actual and Contingent

87. Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets, item 38, page 4 of annual statement (including loans and interest thereon secured by reserves or accumulations actually maintained on the corresponding individual certificates) \$89,901.20, less sum of general or expense funds \$1,928.64, less and accident funds when not valued \$8,102.38 and special funds (include all funds other than general or expense funds not available for payment of benefits) \$79,870.18

88. Assets—Actual and Contingent—sum of items 36 and 37, above \$79,870.18

LIABILITIES—Actual and Contingent

(Excluding liabilities of expense and special funds)

Na sliki je skupina ujetih Japoncev, ki strahoma čakajo, misleč, da jih bodo Amerikanci mučili, kakor jim to dopovedujejo njihovi častniki, kar pa ni res. Ameriški marinerji, so jih odvedli v ta borišče, predno so odšli iz Solomonskih otokov na druge kraje.

39. Present Mid-Year Value of promised benefits, or Net Tabular Mid-Year Values, on following forms of certificates:

40. Death only \$62,981.00

44. Contingency Reserve 1,000.00

47. Total \$63,981.00

48. Deduct liens and interest thereon, not included in Admitted Assets, and not in excess of required reserves on the corresponding individual certificates valued—Basis other than Accumulation

49. Balance, item 47 less item 48, above \$63,981.00

50. Liabilities of mortality or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, page 5 of annual statement \$1,538.00, less sum of liabilities of general or expense funds, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) \$.....; liabilities of sick and accident funds when not valued, page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above); and liabilities of special funds (funds other than general or expense funds not available for payment of benefits), page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) \$..... 1,538.00

51. Liabilities—Actual and Contingent—sum of items 49 and 50, above \$65,519.00

52. Ratio per cent of Assets—Actual and Contingent—(Dec. 31, 1942) 121.90%
—(Dec. 31, 1941) 117.24%
—(Dec. 31, 1940) 111.40%
Actual and Contingent—(Item 51) (Dec. 31, 1939) 113.53%
(Dec. 31, 1938) 113.70%

Form of Explanation for publication:

(N. B. The following is to be used only where the ratio of assets to liabilities is equal to or in excess of 100%.)

53. The above valuation indicates, that on the basis of the Am. Exp. & Std. Industrial table of mortality with interest at 3 1/2% & 4 per cent., the future payment of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of \$14,351.18 (or 21.90%) over and above the statutory standards.

SCHEDULE A

Mortality and Interest Assumptions Used.

In Calculation of Rates of Certificates	In Valuation Form of Certif. Issued?	Is Form Still	No.	Amount
A. E. 4% A. E. 4% Ordinary Life	No	No	2	\$ 500.00
A. E. 3 1/2% A. E. 3 1/2% Ordinary Life	Yes	Yes	756	322,250.00
A. E. 3 1/2% A. E. 3 1/2% 20 Pay Life	Yes	Yes	320	166,500.00
A. E. 3 1/2% A. E. 3 1/2% 20 Yr. End.	Yes	Yes	11	6,750.00
A. E. 3 1/2% A. E. 3 1/2% Juv. 20 Pay Life	Yes	Yes	10	3,500.00
S. I. 4% S. I. 4% Juv. Term to 18	Yes	Yes	295	132,750.00
N.F.C. 4% N.F.C. 4% Annual Ren. Term	No	No	13	6,000.00

Formula used in Valuation: Tabular Mid-Terminals.

(C-P) Ux—kx where C=reserve credit Dec. 31, 191; P=12monthly assessment, ux, kx calculated for society's experience at 2 1/2%.

Total 1407 \$648,250.00

EXPECTED AND ACTUAL MORTALITY ON GROSS AMOUNT AT RISK

78. Expected mortality on gross amount at risk \$9,192.50

79. Total death losses incurred during the year determined as follows: Death losses paid during the year including the commuted value of installment death losses \$6,250.00 (item 1, page 3 of annual statement), plus such death losses unpaid December 31 of current year \$1,538.00 (line 1, cols. 1-4, incl. page 5 of annual statement), and less such death losses unpaid December 31 of previous year \$1,538.00 (line 1, cols. 1-4, incl. page 5 of annual statement for said year) giving actual mortality on gross amount of risk \$ 6,250.00

80. Ratio per cent of actual (item 79, above) to expected mortality (item 78, above) on gross amount at risk during 1942..... 67.99%

1941..... 87.74%
1940..... 42.39%
1939..... 69.28%
1938..... 47.25%

INTEREST INCOME FROM INVESTMENTS

(Excluding items belonging to general or expense funds)

Note.—The figures entered in items 81 to 83, inclusive, below, should relate to benefit funds only. The general or expense fund figures are to be excluded from these items. For example: The interest, dividends and rents and investment expenses of general or expense funds are to be excluded from items 81 to 83, inclusive, below; and in calculating the percentages shown in items 86, 87 and 88 below, the assets of general or expense funds are to be excluded.

81. Interest, dividends and rents during the year, per items 16 to 23, inclusive, page 2 of the annual statement (less item 45, page 3, and less \$124.10 amortization and plus \$4.64 accrual) \$ 2,496.57

82. Add the excess of interest and rents due and accrued over interest and rents paid in advance December 31 of current year determined as follows: Item 18, page 4, less the sum of item 33B, page 4, item 12, page 5, and the interest in 10, page 5, of annual statement 565.04

83. Total \$ 3,061.61

84. Deduct the excess of interest and rents due and accrued over interest and rents paid in advance December 31 of previous year determined as follows: Item 18, page 4, less the sum of item 33B, page 4, item 12, page 5, and the interest in item 10, page 5 of previous year's annual statement 616.31

85. Interest earned during the year, item 83 less item 84, above

KRIŽEM SVETA

— London, Anglija. — Vatikanska radio postaja je oddala govor ogerskega kardinala Sereidija, ki je dvignil tu v mnogih krogih veliko zanimanje. Primat je omenil v govoru, "da se je zadnje čase iz raznih krogov večkrat imenovalo Madžare za gosposko ljudstvo, kar pa Madžari nismo in ne bomo biti. Pa tudi nobenega drugega naroda zakaj takega ne priznavamo." Dobro povedano. Bog ve, če tudi drugi Madžari z njim tako mislijo?

— Washington, D. C. — Urad za kontrolo cen obavlja, da bo v kratkem določena višina cenam za že rabljene truke in razna motorna vozila. Vsak lastnik bo moral pokazati, kdaj je bilo vozilo kupljeno, od kupnega datuma naprej, se bo računalo za letno obrabo in na podlagi tega se bo določevalo prodajno ceno za rabljena vozila.

— Alžir, Afrika. — Rimska radio postaja je oddajala sinoči poročila o upornikih v francoskih Alpah. Med drugim je poročala tudi o težavah v Alzaciji, ki jih imajo Nemci z delavci, ki so jih navlekli iz zasedenih dežel. Sabotažnike čaka smrt. Za vsakega ubitega Nemca pa ustrele po deset Alzacianov. Krasen in lep je res Hitlerjev red!

(3.38 per cent of mean ledger assets less one-half in interest earned) \$ 2,445.30

86. Investment expenses paid during the year \$14.37, plus \$..... unpaid December 31 of current year, less \$..... unpaid December 31 of previous year, giving incurred investment expenses (averaging .02 per cent of mean ledger assets) 14.37

87. Net Interest (including rents) on Investments of benefit funds, item 85 less item 86, above (3.38 per cent of mean ledger assets less one-half of net interest income from investments) \$ 2,430.93

88. Net rate of interest earned on benefit during 1942..... 3.36%
1941..... 3.79%
1940..... 2.76%
1939..... 3.73%
1938..... 5.37%

Instructions for Calculating Expected Mortality on the Gross Amount at Risk.

(a) \$ 8,949.00, qx+n times insurance in force Dec. 31 of previous year.
(b) 9,214.00, qx+n times insurance in force Dec. 31 of current year.
(c) 222.00, qx-n times Death losses incurred during the current year less reserve liens and interest thereon.

(d) \$18,385.00, Sum of items (a), (b) and (c), above. Divide item (d), by two to obtain:
(e) \$ 9,192.50, Expected gross death losses during the current year.
(f) The above calculations were made on basis of American Experience table of mortality.

State of Illinois } SS.
County of Cook }

HARRY S. TRESSEL, being duly sworn, deposes and says that he is the actuary (accountant) who made the foregoing computation and answer to the questions above set forth concerning the condition of Holy Family Society of the U. S. A. as of December 31, 1942, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief.

HARRY S. TRESSEL,
10 S. La Salle Street, Chicago, Ill.

Subscribed and sworn to before me this 22nd day of February, 1943.
(SEAL)

RUTH WORDA, Notary Public,

PRVA SEJA EKSEKUTIVE

SLOVENSKEGA AMERIŠKEGA NARODNEGA SVETA

vrčea se dne 22. decembra 1942 na 1904 W. Cermak Road, Chicago, Illinois.

(Dalje)

V razpravo pridejo slovenski časopisi in njih bodoča vloga v zvezi s politično akcijo sveta. Brat Zakrajšek je mnenja, da bi morali imeti gotovo kontrolo nad slovenskimi časopisi, kateri bi vsi morali služiti kot glasila tega sveta, ki bi kooperirali z nami in ki bi pomagali ustvarjati javna mnenja med našim ljudstvom in drugimi Američani. Predlaga, da se vsem časopisom piše, ako bi hoteli postati naša glasila in priobčati gradivo, ki bi jim ga dostavljali in da ne bi oficijelno nasprotovali našemu delu, temveč ga stoodstotno podpirali. O predmetu govore še bratje Rogelj, Kern, Zakrajšek in Zaitz, nakar je predlog brata Zakrajška podpiran. O predlogu govori še brat Zaitz, ki priporoča kooperacijo s časopisi zlasti v tem, da se od strani nezadovoljstvo po dostavljanju gradiva ob pravem času za priobčitev na določen dan. Navaja za primero tednik Proletarec, v katerem včasih ne more priobčiti vsega, kar mu je poslano. Čitatelji pričakujejo nekaj izvirnega in ne samo ponatisov, kar so že čitali preje drugje. Veled tega mora mnogokrat priobčiti iz izpiske iz gradiva ali pa omenjati bolj važne točke v komentarjih. Brat Kristen urgira, da bi naše časopise vsaj dipiralo delo, za katerega podla to delo ter sugerira, da v tem smislu vsi kooperiramo. Nekateri odborniki želijo vedeti, kako naj člani tega odbora nastopajo v javnosti, kako naj pišejo, kako govorijo, česa se naj držijo. Mnenje prevladuje, da se moramo držati le ciljev in zaključkov, ki jih je sprejel Slovenski narodni kongres in kateri so zapopadani v kongresnih resolucijah in predlogih.

Brat Zakrajšek omenja, da je naše delo v zvezi z velikimi težavami in važnimi vprašanji, o katerih bo moral svet ukrepati. Jugoslovanska vlada, katere bi sama morala reševati ta vprašanja, nam nasprotuje in še ni izrazila svojega stališča glede:

- 1—Združene Slovenije v demokraciji, federativni Jugoslaviji;
- 2—Glede primorskega in koroškega vprašanja;
- 3—Glede avstrijske legije in Otona Habsburškega;
- 4—Glede zastopstva samo ene slovenske stranke v jugoslovanski vladi.

Brat Zaitz omenja potrebo za kako primerno potezo, ki bi napravila spravo med Srbi in Hrvati. Zelo dvomljivo je, da bi kakšna združena Slovenija, ako ne bo združene Jugoslavije. In te ne bo, dokler bo spor med Hrvati in Srbi. On priporoča, naj bi brata Kristan in Zakrajšek ta velik problem proučila in svetu poročala in svetovala, kake nadaljnje korake naj bi mi Slovenci povzeli.

Kuhel sproži vprašanje, kdaj se naj bi vršila prihodnja seja. Gre zlasti glede zapisnika, katerega mora eksekutiva odobriti, predno gre v javnost. In zelo važno za nas je, da gre poročilo o našem delu v javnost čim prej.

Zaključeno je, da se prihodnja seja vrši tedaj, ko bo kakva važna zadeva, ki zahteva rešitve od celokupnega izvršnega odbora, med tem časom se pa naj zadeve rešujejo pisмено. Prihodnjo sejo naj v tem smislu skliče tajnik in predsednik skupno. Glede sedanja seje pa je zaključeno, da se izžrepek glavnih točk priobči v vseh časopisih takoj.

Brat Kristan tudi omenja, da bo izdan poseben komunike o glavnih zaključkih te seje in da bo isti poslan skupno z apelom za finančno pomoč na vse centralne organizacije. Brat Kristan tudi poroča, da se že dela za propagando o delu kongresa in tega sveta preko radia, da bodo tudi naši bratje in sestre v stari domovini čuli preko morja, da mi ameriški Slovenci tukaj že delamo, za kaj delamo ter jim damo začasno vsaj moralno spodbudo. Kratkovalne radiopostaje so sedaj pod federalno kontrolo in do sedaj še nismo prejeli pravega odgovora glede te aranžme. Priporočljivo pa bi bilo, da se takoj radiira Poslanica slovenskemu narodu, ki jo je sprejel kongres, za ostalo propagando pa da se nabavijo gramofonske plošče z govori, ki bi jih pripravili razni odborniki tega sveta in drugi narodni voditelji.

(Dalje prih.)

DELO ŽELI DOBITI

Katoliška Slovenka želi dobiti delo pri katoliških ljudeh na farmi. Je trdnega zdravja in vajena farmskega dela, kakor tudi varstva malih otrok. Gre za malo plačo, le da ima zadostno prehrano. Najrajši bi šla v Ohio in v bližino Clevelanda.

Kdor jo želi dobiti za tako delo, naj pošlje svoj naslov na upravo tega lista pod "Ženska za delo, c-o Amerikanski Slovenec, 1849 West Cermak Rd., Chicago, Ill." 19x3

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Na Vinino mater ni dosti mislil, pač pa na košček zemlje tam, ki je bil šele napol prekopan; lopata je navpično tičala v zemlji.

Nekaj dni pozneje, ko je vlačil valjar čez svojo njivo, je nenadno obstal. V vasi je zazvonil mrtvaški zvon in zagledal je pet, šest žensk, ki so nesle nosila in se ustavile pred Vininimi vrati.

"Stara je mrtva."

Gledal je, kako so prinesli krsto iz hiše in kako se je začel molče pomikati sprejod.

Nekaj žensk v črnih plaščih je neslo mrlja in Vina je šla jokaje sama za njim. Ko so odšli, je ostala hišica tam vsa zapuščena. V Janu sta se dvigala bolečina in sočutje. Dogodljaj je bil kakor oblak poln nežne otožnosti. Tiha ločitev stare, preproste žene, žalni sprejod po ravni, odnasanje človeka in Vinin tihi jok — mrakotna, spokojna žalost je lebdela nad novo samoto. Pogled na zaprto hišo je ojačil Janovo čustvo osamelosti, a branil se je mehke ganjenosti; hotel je delati naprej in nič več misliti na to.

Stara ženska je bila vendar Vinina mati, in ker je tudi njemu tako pobrala očeta, se mu je zdela, da je njegovo sočutje opravčeno. Lopata, ki je še zmeraj stala tako zanemarjeno v zemlji, ga je spravljal v otožno tuhanje.

"Vina se mora s tem silno mučiti," je mislil in ne da bi dlje premišljal, je popustil svoj valjar in z naglimi koraki hitel na Vinino njivo. Spotoma se je še enkrat ozrl, če ga nihče ne opazuje, potem pa je začel z vso močjo prekopavati zemljo. Kar je mogel naglo, je premetaval grude; sram ga je bilo in skrbelo ga je, da bi ga kdo ne videl, kako si daje tu opravlja. Računal je, da bo, če se prav loti, s prekopavanjem pri koncu, preden se bo Vina vrnila, zato je krepko zastavil. Bil je zadovoljen, da ji je mogel izkazati to uslugo in ji olajšati delo, ko je imela že toliko nadloge in je morala dati zdaj še mater. Pa še to se mu je zdela nekaj posebnega, da bo našla delo dovršeno, ko bo prišla domov, čeprav bo pač lahko uganila, kdo ga je opravil. Ko je bila zadnja vrsta pri koncu, je skrbno očistil lopato in jo spravil k drugemu orodju. Potem je šel spet na svojo njivo, da bi delal naprej. Bil je vesel in zadovoljen s tem, kar je naredil, in je sklenil, da ne bo nikomur nič povedal. Ko je bilo pogreba konec, je na ta dogodek že davno pozabil. Sploh ni več mislil, kaj bo neki Vina mislila.

Tu, pri lastnem delu, se je Jan čutil v dno duše mirnega, vseh skrbi prostega in s svojo samotno zadovoljnega. Njegova hiša je stala daleč od ceste in nihče ni prihajal, da bi ga motil. Ljudi je videl le tam v daljavi, kjer so obdelovali svoje polje. Kar se je godilo izven njegove dedovine, ga ni vznemirjalo. Prešli so dnevi in tedni, pa ni nič zapazil, da čas teče. Neprestano se je gnil; od enega posla je moral drveti k drugemu in povsod priskočiti z rokami in z orodjem, da je pomagal sadikam rasti. Zemlja, ki se je pri prekopavanju vlažno in črno svetila, je bila čez kratek čas suha ko prah, pripravljena, da sprejme setev; in po nekem nočnem dežju z milim vetrom se je kaj kmalu razbohotil plevel med bilmi. Globoko v noč je v glavi urejal delo, ki

ga je čakalo, in je skrbel, da bi vse dovršil za časa in prav. Nedelja, ki je padla v samoto, je mogočno raztrgala čas. Prej, ko je Jan živel v hrumečem vrvenju velike domačije, je bila nedelja zanj prijetna sprememba. Predpoldne je imel posla v hlevu in opravljal najljubše delo, da je snažil konje, dokler se niso svetili; in popoldne je bilo s tovariši kratkočasja dovolj. Tu pa ni bilo pričakovati kaj podobnega. Orodja se ni pritaknil; dan je moral zabiti s spanjem in brezdeljem. Kolikor je mogel, je olepšal hišo, se potem oblekel v najlepšo obleko in šel pravočasno v cerkev.

Na poljski poti je ponavadi srečal Veno in šla sta skupaj. S kratkimi besedami sta se pogovarjala o semenu in o rasti žita. Vina ni omenjala svoje izgube in ni nikdar vprašala, kdo je prekopal oni košček zemlje. Pozdravljala je ljudi, ki jih je srečala med potjo, in se na cerkvenih vratih poslovila od Jana. On je šel na moško stran, Vina pa je krenila k ženskam. Po maši je nakupil vse potrebno, napravil velik ovinek po vasi in šel vzdolž tujih polj proti domu. Tam si je s težavo skuhal krompirja in svinjskega mesa in samotno obedoval. Potem se je pošteno naspal in ostali dan prebil tako, da je kadil svojo pipo. V prisiljenem miru je imel časa za premišljevanje. Bil je vedno čmeren, čutil je v sebi nemir, o katerem ni vedel, kaj pomeni; čutil je, da je nekako prikrajšan in da mu nekaj šlo po zlu — mučilo ga je, da ne živi tako kakor drugi ljudje. Na um so mu prihajali konji in prijetni vonj po hlevu; poleg tega pa še tisti posebni zrak na borjaču z vsem veselim truščem in klepetom. Kako brez skrbi je tam živel! Lahna tegoba je ležala nad preteklostjo: kar je izgubil, je doživel, ne da bi bil to kdaj občutil kot srečo. Samota, ki jo je tam sikal sredi hrušča in jo zdaj res našel, ga sploh ni zadovoljevala. Da, tam je bilo drugače, in po tistem "drugem" si je želel, kar ni bilo dosegljivo. Šele zdaj je razumel, kako dobrodejno občutje vzbuja naklonjenost ljudi, kakršni so ga obdajali tam; zdaj je spoznaval, kaj pomeni prirčni, zdravi smeh polnega življenja in prekipajoči trušč in prizadevanje, da bi ga potegnili iz njegove nordske mrkosti. Tu je zdaj lahko živel v nemoteni zamišljenosti — a mu ni godilo.

A mrak je še pravi čas končal neveselo ubranost in Jan je zlezal na svoje temno ležišče. Drugi dan, ko je s sklonjeno glavo in z napetimi udi kopal na svojem krompirišču, je spet čutil, da je izročeni pritiskajočemu gonu neke nemirne sile. Žito je kazalo dobro, prav tako lan in repa. Ptici so žvrgoleli, da je odmevalo. Jan ni imel dovolj rok, da bi vse zmagoval. Zaradi trajajočega lepega vremena in rastoče toplote je vse, kar je vsejal, krasno poganjalo in močno in hitro rastlo, da je njegova mala hišica skoraj kar tonila v zelenju. Pokrajina se je spreminjala od dne do dne, da je v kratkem ni bilo več moči prepoznati. Na goli ravni je bil našel svojo hišo kot brezupno stavbo.

Zdaj pa je bila visoko obrastla in s svojih vrat ni mogel pregledati polj. Rodovitnost je pomenila izpolnjenost vseh njegovih želja.

(Dalje prih.)

HOOVER SE ZOPET OGLASIL

Des Moines, Ia. — Bivši republikanski predsednik Herbert Hoover, ki je bil povabljen na konferenco guvernerjev iz osrednjega zapada, ki so razpravljali o pridelovanju prehrane in živeža, je dejal v svojem govoru, da je poleg vojske najvažnejša zadeva pridelovanje živeža. Poljedelstvu je treba posvečati vso pozornost, da ne bo manjkalo delovnih moči za polja. Ta zadeva bo imela po vojni in ima zdaj ogromno nalogo glede živeža. Ko bo vojna končala, bo treba hraniti Evropo in 400 milijonov Kitajcev, kar ni mala stvar. Obenem pa moramo paziti, da bomo ob koncu vojne močni in založeni z vsem.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH!

The wounded can't wait...

Give now at least one day's pay!

Red Cross War Fund Poster created by Frederic Mizner, well known Chicago illustrator, which will be displayed throughout the Chicago area in connection with the \$8,750,000.00 Red Cross Campaign starting March 1. An army of 50,000 volunteer workers will seek gifts of at least one day's pay from all those regularly employed and to others will say "You can't give too soon — You can't give too much."

NAZNANILO

Slovenec v Chicagi naznanjam, da bom odslej uradoval vsak dan razun sred:

Od 2. ure do 5. ure popol. in zvečer od 7. do 9. ure
Ob drugih časih po dogovoru s strankami.

Na naslovu:

2209 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.
Telephone Canal 5086

Dalje naznanjam, da preskrbujem posojila na prve vknjižbe. Ako kupujete dom in rabite posojilo, ga vam preskrbim po nizki ceni 4 1/2 odstotka.

Ali ako dolgujete na vaših domovih in posestvih že dalj časa na davkih, pridite k meni, da zadevo preuredim in izravnam vam v korist. Priporočam se tudi za vso drugo advokatsko postrežbo.

ANTHONY J. DAROVIC
SLOVENSKI ODVETNIK

2209 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL.

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

Pisano polje

J. M. Trunk

Stalin in njegovi kajoni so hudi kajoni, in nič ne pomagajo, ako se nekim kar sline cedijo, ko le mislijo na Stalina, ker drugim se enako hlače tresejo, ako bi utegnil kajonasti kajon priti še k Slovincem na uro pogledat. Vidim, da se neki slovenski ženi celo v Ameriki pred Stalinom še janka trese. Smentani kajoni. Kako so se izpremenili! Ko so tiste dni nastopili, so imeli polne žepe obljub za proletarijat. Prav, prav, slabo je bilo pri ruskem proletariatu, in slabo tudi pri mušiku. Obljube vlečejo. Nekaj dni je bilo fletno, saj so bile kašče polne, in treba je bilo le odnašati, potem pa špilco vtakniti v streho. Fine and dandy, živio novi voditelji! Tisti in poznejši in sedanjji voditelji pa so kajoni tudi pri bistrih možganih, kakršnih ni preveč v vrstah proletarcev.

Ni šlo drugače, ker tudi kajoni so morali najprej dobiti trdne stole, in so pustili, da so proletarci in muziki delali po svojih bolj slamatih možganih. Tedaj in v tisti dobi se je uresničilo, da "dobro znaš rušiti, Slovan". Krasno, ko gorijo posestva in gradovi teh prok... aristokratov in še kapitalistov povrh. Kar rajali so. Prišlo je to in ono, saj ste čitali. Kašče, kamor so spravili tako veselo in čip, so se praznile, in kadar so kašče prazne, so še bolj prazni želodci, in kadar so želodci prazni, pride lakota in kadar pride lakota, pa ni ničesar proti lakoti, pride še stradanje za nekaj časa, potem pa pride — smrt. Na milijone jih je tiste dni v Rusiji smrt pobrala, ker so bile v najboljši žitnici, da je še Hitler šel tja basat, kašče prazne. Well, pravijo in trdijo, da so bili novi Stalinovi kajoni taki kajoni, da so se zvezali s smrtjo, ker rekli so tudi, da Boga

ni, in ako Boga ni, tudi hudiča ni, in bi se potemtakem s kakim hudičem ne mogli zvezati, le s smrtjo so se. Tako se govori o tistih kajonih, in v Ameriki, kjer je Stalin zdaj hudo pošacan, so tudi taki ne-amerikanski kajoni, ki pravijo, da je Stalin najbolj krvav človek, kar je bilo krvavih ljudi na zemlji. Le Bog ve.

Pustimo to, saj mrtvi bodo šele na koncu dni vstali, zdaj ne pridejo nazaj.

Pravim pa in rečem, da so kajoni ti kosmatinci, ki sedijo na trdnih stolih. Prej so prišli z obljubami, ko so trdno sedeli, so prišli z delom. Kako je bilo z delom, se sami pobrigajte, omenim le, da se ženski janka trese, ko bi prišel Stalin na Slovensko na uro gledat, "ker bi potem morali zastojati delati", pojama.

In tu smo. Pri delu smo. Kako? Tako, tako. Te dni sem videl razpravo zelo bistrega moža, ki pripada socialistom, pa pravi, da socialisti nikamor niso prišli, ko so prišli, na željena mesta so prišli pri vladanju, kakor je, da povem samo le en slučaj, prišel na Koroskem na mesto deželnega glavarja, ki je hudo visok gospod, socialist, ali, da navedem še en slučaj, kakor je prišel za predsednika celo v Nemčiji enako socialist. Dunaja in Marxhova še emeniti ni treba. Prišli so socialisti, pa nikamor niso prišli, še oditi so morali. Kako to? Ta vrlo razboriti socialist pravi in pove, da ni šlo, ker so, preden so prišli, preveč obljubovali, in ko niso mogli obljub izpolniti, so jim sami socialisti zadnje stran pokazali, drugi so jim pa to nečedno stran tako še prej kazali, kar se samo ob sebi razume, ako kdo ne živi le od upov na obljube in ima malo več v možganih.

(Dalje prih.)

ZAGONETNO OBNAŠANJE JAPONSKIH VOJAKOV

(Nadaljevanje z 1. strani)

siti seboj. Zdravil za prvo pomoč nimajo dosti, to pa zato, ker japonski častniki, ko vidi jo, da je njih vojak ranjen in je nezmožen boja, jim postane v breme in ga najraje kar pozabijo. Za človeka se mnogo ne brigajo.

General Herringa sem vprašal po drugih kvalitetah japonskega vojaka, ker on jih najboljše pozna. Odgovoril je: Japonski vojak je močan, drugače pa zabita mala stvar. Nima lastne domišljije in dela le to, kar mu je zapovedano. Njegovo vojaško šolanje je le pozitivnega značaja, kaj najstori v smeri napredovanja v boju in kako naj ravna, da se varuje poškodb. Nihče pa mu najbrže ne pove, kaj najstori, kadar zre nevarnosti v obliki, da se mora ali podati ali pa umreti. Japonski častniki so trdovratni in ti pač uče svoje vojake, da vojak ne sme nikdar priti v tak položaj, da bi se podal. To bi pomenilo neolajnost do cesarja in veliko sramoto, o kateri se niti misliti ne sme.

Zagonetno je tudi, da japonski poveljniki nikdar ne pošiljajo v Tokio slabih poročil, pač le vedno optimistična poročila o zmagah. Vzgojeni so v nekim fantastičnem duhu. Resničnega poročila sploh ne pošljejo višjemu poveljstvu s front, kadar so tepeni, ker pravijo, da bi bil cesar razžaljen. Zato ne kaže drugega,

kakor vstrajati na svojem mestu, da je zmaga ali pa smrt. Avstralski kapetan je pravil tale slučaj.

Zajeli smo japonsko stotnijo. Poveljujočemu častniku smo poslali ukaz, da se poda. In kaj je sledilo? Japonski kapetan začne sam korakati s prekrizanimi rokami na prsih z neko belo zastavo. Razočarani smo čakali, kaj bo, ker doslej se ni kar tak cel oddelek še nikoli podal. Ko je prišel do polovice razdalje je prišel za njim njegov sluga z neko škaflo vode. Kapetan si umije roke in jih obriše v brisačo, ki smo mišili preje, da je njegova bela zastava. Pazljivo smo gledali nanj nekaj časa. Ko se le ni premikal naprej, smo mu zaklicali, da dokler ne naštejemo do deset se ima premakniti in priti k nam. Tega ni storil, zato smo ga ustrelili. Pustil je svoje moštvo prepuščeno samim sebi.

Največji oddelek, ki bi se skupaj podal je štel nekoč okrog 70 mož, a ko smo jih preiskali, so bili to Korejci, ki služijo v takozvanih delavskih bataljonih.

Japonci so od sile trdovratni, pa tudi nadvse zahrbtni. Na polju najdeš ležčega vojaka, misliš, da je ranjen ali mrt, pa ko si par korakov od njega ti v hrbet vrže ročno granato, ali pa ustrelji. Veliko naših so že tako pokončali. Zato jim ne zaupamo nič več.

Katoliški Slovenci smo tako močni, kolikor in kakor je močno naše katoliško časopisje.

Tiskarska dela

vse vrste točno in lično izvršena. Izdeluje naša tiskarna za organizacije, društva, trgovce in podjetja. Mi izdelujemo lepe tiskovine v več barvah. Dajte vaše prihodnje naročilo za tiskovine nam in prepričajte se o naši tozadevni postrežbi.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK
1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILLINOIS